

GAZTERIAK SALATZEN DU

Jose A.
Otaegi

Askok azterkatu digute, gaztezarora deritzan bizitzaren zatí aldrebesak daramakien kalbario latza. Jakituri ederrez egingo zuten, bearbada. Batek, alare, ezin menderatu izan du gazte den ezkerro gazteriarren errai barruetatik daukan gazteriarekiko iritzia azaltzeko tentaldia.

Bat ez da jakintsu, ez besteak baiño azkarrago, ez du eskarmentu apartekorik. Beraz, ez du uste beste edozeinek ez duen deretxorik duela, auzian eskua sartzeko. Bat, azkenik, bat da ta ez luke nai debaldetan bere gain artu gazteriarren ize-na. Baiña mundu guztiak aotan

darabilenaz, eta ifloren kontra joateko asmo gabe, noski, esan nai luke zertxobait.

Batek ez daki oso ondo aitortza bat ote den egiten duena. Izan ere, ainbeste gauza etzaizkio atsegin bati, bai batzuetan bai besteetan! Ainbeste kritika sofrituta, gaiñera, edozeinek izan lezake defenditzeko borondatea. Askok defenditzerik ez eduki arren. Eta jakinda.

Ainbeste fiskal ari da gaurko gazteriarren kontra arrika... Alare, bati, bearbada xinplekeria soberanoz, gaztea dela iruditzen zaio mundu onen "tipoa", ideala-edo... Esan nai dut, beste gizarte ta sasoietan ideala agure zentzuduna, artista, umanista etabar izan ziren bezala (ta gizarte moduetan agertzen zen estimazio au) gaur ideala gaztetasunera, gaztezarorearen tasunetara, aldatu dela.

Ez du gazteriak bere burua gaur egun bezain goitar ifloiz ikusi. Mundua erro erroetatik mudatu da ta aldakuntza onek ekarri du lehenago zokoratuxea egondako gazte bizitzaren plaza erdira. Au izan ditek, emakumearen emanzipazio ta besteak ez baiño, gaurko bizitzaren markarik nabarmenena.

Mundu onetan dena gaizki dabil-
lela esaten da. (Ta kulpak, noski,
gazteenak dira, zer esanik ez). Ez
dakigula etorkizun bikaiña ala az-
ken finaren amildegia labratzen ari
geran. Desizanaren ertzean dantza-
ri gaudela, noiz eroriko noiz ez ero-
riko. Au esaten da nobeletan, an-
tzerkietan, zineetan, filosofi saioe-
tan, politikoen deietan, jakintsuen
informeetan. Nun ez? Denak diote
auxe. Eta alare, gaurko gizartean
amona izatea ez da ohore ifloren-
tzat. Aitona izatea gizarte bizitzatik
erretiroa artzeko kanpai otsa legez
ikusten da. Dantzarako arintasuna
ta gaztetasan zailua estimatzen di-
tu gizarteak zifitez, baiña apenas
adinekoen zuhurtasuna. Jakintsu
naiz agure ta naiz beste, denak
daude gaztea loxikatzen, dandy zim-
mel alakoak.

Seriotasuna ez da agiri. Serio
agertu nai dutenak —ez izaki— pa-
regarrikeriaren trajeria egiten bai-
tute, kale guztiaren bixtan.

Aldizkarien orriak betetzen dituz-
tenak izarren aragi bero gordiña
edo deportisten izar giartsuak izan-
go dira, ez eskolan aurreneko irten
dena, ez jakintsuak, filosofilariak,
poetak. Birtutedunak, zentzudunak.
Oiek ez. Oiek ez dira “notizia”.

Denak goratzen (edo goratu ga-
be, billatzen) dute gaztearen tasun
igeskor auxe, gaztetasunak denpo-
raren frutu gisan duen itxurazko
lorea. Ta au billatzen da. Jan ta
edan dezagun bajo, biar zahar izan-
go gera-ta... Ba-dira milla botika

zikin “ez zahartzeko”, betiko gaz-
tetasuna ematen duen amaika elixir
legun.

Onen aldean, ze gutxi nabarmen-
tzen diren jakintsuak, zentzudunak,
zerbait diren oiek, bulgaridade mer-
keenaren saldoan bizitzak izkutatu-
rik diarduten oiek. Eredu izan bear
genituenak.

Eta onen alboan, kritika zartakoa
gogotik gazteri gizajoari. Zergatik?
Joana delako, joana ta ez atzera
etortzeko? Batek, egia esan, gauza
txar asko aurkitzen ditu bidean.
Ez beti entzuten diren guztiak, ez
oietxek. Baiña batez ere, entzuten
ez diren dexente, bai.

Kritika oiek gora bera, uste dut
ifnoizkoa ez bezain gaztearena du-
gula ludi au. Mundu osoa txundi-
turik zeramaten efeboen Grezia be-
ra etzen ainbeste. (Omen ziren bi-
zioak ahazten ditut). Gure gizar-
teak ez dakit zer berezi aurkitu dion
gaztezeroari. Lotara bota gaitu,
apika, eriozaren eta geure asma-
zioen bildurrak. Ez da miresteko
idorokunderik onetan, nire partetik.
Dena itxulipurdikatzen doakigula-
rik, gizarteak berak ere propio gaz-
tezeroarentzat egiña dirudi.

Baiki, ez dut uste gaztea egun eta
santa sekula gaitzikusia izan denik,
benetan. Batzuek destaiñatu dutena
bai, ba-dakit. Baiña geienetan gaz-
tezeroa inbiri pixka batekin begira-
tu duten ideia dudala ezin uka. Ala-
re, gaztea etzeukaten orain arte zo-
ziedade bizitzarako bear ainbat egin
eta edertutzat. Kontuz estekatuta

edukitzeko zakur gaiztotzat, obe. Gizondu zedin artean etzen ifior. Gazteagan oraindarrak ainbeste fidatu den gizaldirik aurkitzeko lupaz bilatu bearko genuke ta ez jarragi. Ez noski, Diogenes-ek berak ez luke gizonik idoroko, merkatura joango balitz beifnepein, gaur. Gizon gizonik.

Gonbazio baterako, Grezia-rekin alderatu gintezke, esan dudanaren egiztapenik borobillena irixteko.

Gure antzera, izan zuen Grezia-k ere gaztearen jainkotze aldi bat. Bere urte urrezkoetan, ortxe ortxe, ain zuzen. Atletismua, osasuna, pizkortasuna, ta gorputz osasuntsuan buru argia. Gazteen gimnasi saioketa deporte norgeiagokak erlijio ta aberri gertakizun biurtu zituzten. Olimpiako kiroletan garaille irtetzen zen gaztearen irudia jainkosen artean eraikitzen zen. Urian sartzerakoan arresi zati bat erasten zioten irabazle doatsuari. Alabaiña, ta espezio ugari kontatu ahal izan arren, ez dut uste beifnere gazte eder aiek beren kiroletatik landa egiteko aundia izan zezaketenik. Agoran eta politikan etzuten esku aundirik ezertako.

Orduan, oraindik eta zorionean, zaharrei entzun bearko zien gazteak. Ez zaharrak gazteak.

Oraingo gazteak ez dugu ifiori entzuteko gogorik. Eta egitera gutxitan beartzen gaituztenez, ba, ez diogu ifioren esani jaramonik egingo. Entzun ere, makiña bat aldiz egundoko kirtenkeriak entzun bai-

ditugu, adi jarri geranean. Ala bada, geuk aukeratuko dugu bidea. Ede-rra ala itsusia, baiña geure geurea. Au da gazte askoren postura tem-soa. Mania uts derizkiegu zaharra- goen aolku ta oarrei, zenbait zaha- rrek, orobatsu, gazteen asmo guz- tiak snobismutzat jotzen dituzten eran.

Arroxko gabilta, egiazki, gazte izatearen pozez. "Gazte, gera gazte"... Karraxi amorratuan, lurbira- ren azkeneko zulotik entzuteko lai- nean. Ez gera konturaten —ez du- gu nai— ito egingo gaituztela sor- baldan daramazkigun sugetzar eta zapoak, onela jarraitzekotan. Era- ntzunekoago ta entzun zaleago ez izatekotan. Eskarmentu gabe, norbai- tek esango ligukeanez, ibiltzekotan.

Au da gure pekatu bidea. Agian, beltzegi. Ez gezur aundirik, alare. Aitortu, garbi aitortzen dugu au guz- tia. Oek dira gure zenbait bizio ma- lapartatu. Baiña au guztia kofesa- tzen duen gazteriak, akats oetxen iturburuak billatzen ditu. Aitortza ba-da salaketa ere. Ta bearbada, bai salaketa bai aitortza, uskeria batean gera gitezke, ahal dutenak borobil- tzen ez badituzte. Borobiltzen, argi- tzen, sendatzen.

Bere burua sendatzen ari dela pentsatu bear du aitag bere ondo- rengo sendatzean.

Gazteri orretakoa naiz, gazteri au ez naizen arren. Ez dut neure bu- rua besteenen gaiñetik ipiñi nai. Ifiolako estaldurarik batere gabe aitortza egin, ordea, ori bai, ori egin

nai dut. Lortu, apika ez. Esan deza-
dan beintzat: noraezean dabillega
gazteria, geienbat. Ainbat noraezea-
nago gazteri ikaslea. Eufemismu-
rik apaiñenez goza lezake egia ga-
rratz au ala naiago duenak. Naiz
zakar naiz guri izan koskak, sobera
latza baidugu egiaren koskorra.

Nork duen errua? Ifior kulpatzea,
gero, ez da txantxetako txepelkeria.
Utz dezagun bada, obe dugu joan-
dakoengatik pakeak eginda geroa
egokitu-ta.

Bide bakarra dago, niretzat, itsu-
mendi onen argitzeko: minoria zu-
zentzailleak. Eragille ta gidariak.
Oen esku puntetan dabil erriaren
eta erri gogoaren etorkizuna. One-
lako minoria jator egiatiek onbide-
ratuko ligukete gazteria. Ta gazte-
riarekin bizitza.

Gutxien zerbait adierazten digu
aurrenik minoria itzaren otsak. De-
na dela, kantidadea "minoritasun"
konzetuaren azkeneko zera dugu,
ozta ozta deusik inporta dion zer-
bait. Minoriaren konzetuak ez du
kopururik adierazten. Bereztasuna,
berriz, apartekotasuna, au bai, au
izanean josita dakar minorien
ideiak. Gutxientasuna, esango nuke.
Oso gutxik irixten duten goiko izate-
modu edo mailla batean jarri gaitz-
tekean tasun aparta.

Gizarte makal igartu eta aulak
iratzartzeko ez dago alako gizon biz-
kor bereziak bezalakorik.

Orra Perogrullo-ren egia galanta
gure oñarri biurtuta: minoria mi-
nori biurtzen duena minoritasuna

da. Bat izan, bost izan, berdintsu
zaigu minoria zuzentzailleak defini-
tu ahal izateko. Jakifia bat zero
bakar bakarra balego, ezin minoria
izatera iritxi ko da, alegia zuzentzai-
lle izatera. Pentsatzaille utsean gel-
dituko da orduan.

Askotan buru bat bakarrek egi-
ten zuen minoria. Batzuetan mino-
ria egiten zuena irakasle baten in-
guruko jarraitzaille multsoa zen.
Dena dela, ez da nire asmoa nero-
nen gustoko gidariak moldatzea, ez
dagokit nire gidariak alako ta olako
izan bearko duela seifialatzea. Bai-
ña permitituko zait alare minorien
tasunak xehekiago analizatzea, gaz-
teriaren noragabea minorien eska-
sian ezarri dudana ezkeror.

Minoritasuna ere denporaren le-
geari azpiratuta egondu da, beste
edozein koalidaderen moduan. Zu-
zentzaille jaikitze ko maiz etzen nai
izatea besterik bear, zenbait gizal-
di motel koloregabeta edo oraindik
egingabekotan. Laguntza pixka bat
eta zantzo burrun da asko. Ikusi ere,
amaika tximu sasiminoritar ikusten
dugu edestiaren adarretan, aldiaren
ala tokiaren urribiziak aupaturik.
Alakoak, minoritasun izpirik ez bai-
ño ausardia zuten bapo. Noski bai-
ño noskiago etziren lotsaz txilborra
kizkurtzen zaizkienetakoak.

Gizadiak ez du agiri zuzentzaille
gabeko urerik. Egundaino ez da
izan utsik zuzentzailleen jauregia.
Bat etzenean bi, amar. Askotan zu-
zentzailleen pertsona ilda geroa-
go, delako pertsonaren eragipenak

zuzentzaille irauten zuen. Marx du-
gu onetan exenplo nabarmen eta
gaurko askoa. Eta azkenik oar de-
zadan ez direla zuzentzaille oro san-
tu izan. Ez leial, ez zuzen, ezta egia-
ti ere, arraneak ez baditu!

Etz dira berdin zuzentzaille ta
agintedun, bion konzetuak muga as-
kotan alkar ikutu arren. Ortega y
Gasset-ek esan zuenez (**La rebelión
de las masas**) politikuaeren alderan-
tziko zeregiña du minoria zuzentzai-
lleak. Onek, garbitzea, argi egitea
billatzen du. Arek, osterantzean, ko-
rapillatzeko, nahasteko joera ta irri-
tsa dauka. Nik esango nuke, mino-
ria zuzentzaillea ta politikua be-
reizten dituen zera dugula, batez
ere: minoritarraren eragipena ideo-
logiaren bitartezkoa dela, politikua-
ren zeregiña, berriz, aurren aurre-
nik eta zuzenean aktibidatea. Ba-
tek teoria egiten du, besteak aplika-
tu. Batek egia, besteak egiztatu.

Politikuak maiz artzen du oiña-
rria beste minoritar baten ideolo-
gian, eta txinbeletak argiaren birun-
dan legez dabil irakaslearen ondo-
tik. Bereka ibiltzen ez dakiela
esan diteke. Eta ala obe. Ideologia
berria sortzea naiago izaten baidu
aldian, eta au primerakoa izan di-
teke, baiña baita ikaragarrizko sal-
tsa kaltegarria ere, berebiziko arris-
kuak daramazki berekin-eta. Ko-
menentziak eragin baidezaiokete mi-
noritar-politiku orri ideologia zuzen-
tzera, —obeki esan okertzera—
moztera edo luzatzera. Jazokunde-
en argitara zillegiztia egin egingo

luke bearbada, gertakariak morala-
ren neurrietara ertsi ordez.

Beste kasu bat da minoritarrak
politikari ekitea, ideologia egin os-
tean, ideia oietako printzipioak pra-
tikatzeko, aurrera eramateko. Emen
ezin begiratu nezake.

Besteak beste, minoritasunak ba-
du aldaezifnezko zerbait. Zerbait au,
tasun au, tasun tikiagoen sorta du-
gu. Etz du beifere ifior benetako
minoritartu gizartearen ala-olako
bizikerak, ez irizpidearen oportuni-
muak, are gutxiago propagandak.
Etz sekula santan. Izan muiñeko
zerbaitek itzultzen du bat "gutxie-
nen arteko". Zerk ordea? Zentzu-
nak, adimenzaletasuna deitu gene-
zakean zera orrek. Intelektualtasu-
nak. Gizatasun adimentutsu ta ira-
kasleak, balio al du esatea?

Etz daukat esan bearrik zenbait
sasi-minoritar pasatu den ortik au-
rrera...

Ausaz bizitza gogoeta etengabean
erretzen duen gizon misteriotsua
otutzen zaigu adimenzale edo inte-
lektual entzutean. Orretaraiñoxe
narrugorritu dugu adimenzale urri-
kalgarria, zituen enparatuak oro ki-
maturik. Bost ardura guri, den zera
ori bene benetan izateko eragilleta-
suna bear bearrekoa bada ere.
Baiña au baiño, adimenzale minori-
tar (?) au baiño utsal faltsoagorik
etz dago ezer. Sasi-adimenzale, ge-
zur-minoritar, mistiku azaluts ori,
engaiñatzaille zikin ori, ez baida
deus ere. Zeinbestetan billakatu zai-

gun alare, deuseza itxura oneko gizon...

Adimenzale minoritarrek ego zabalak ditu gogamenaren zeru altuan egatzeko, ta errealdade gorrian, gauzatasunaren ezurrean ozkatzeko, zorrotzak ortzak. Errealdadea jaten daki, ta pentsamentuan aira-tzen.

Onetara dugu adimenzale minoritar jatorra. Kultura zabal eta sakoneko gizona, errealdadean oiñarritua, gauzatasun au zentzuz eta buruz neurtzen dakiena. Au ez da goizetik arratsera ta zerako zeraren amesetan arituaz lortzen den ezer. Baiña derrigorrekoea da aurretik leiatzea zerbait baliokorik irixteko. Ez baida ifior jaiotzen leader seilluz goititua (1).

Ikasketak, adimenaren lanketa, gogoeta sakona, ez ditu aski oraindik. Jendetzaren ats epelak jendetzako biur zezan arriskua zuen lehen. Orain bere adimen azkarra- ren egotan gizartearen arotik landa iges egitekoa. Utopiko biurtzekoa. Ta eskapismua gaitz bildurgarria da oso. Bearbada, gafiñera, nekeza- go saiestuko du bigarren zurrun- billo au. Naikoa dugu-ta gizonok edozein apuko xingle trikuen mo- dura geron barnean borobiltzeko. Askozaz errezagoa baida gabinetean teoriak eiotzea, errealdadeari begi-

ratu llaburrenik zuzentzeke. Amai- ka bider egin da —dugu— oben au, arrokeriaz edo alperkeriaz, bizitzak dituen irakaskizunak eta arrazoiak arbuiautuz.

Guk asmatzen dugu egia, Egia- ren abia kaskaezurraren azpian geuk baigenukean edo. Hegel-ek ai- tortu, ta guk ixildu, denok berdin- tsu: "gertakizunak nire sistemare- kin bat ez badatoz, beraiantzet oke- rrago". Minoritarren artean (mino- ritar izan zitezkeanen artean) ain- gerukeria onetatik asko da. Inte- lektualak ez luke ahaztu bear bera ere gizon dela, gizon uskor. Entzu- teko prest egon bearko luke ba. Ta ez tesirik dogmatizatu. Berak ez bezala pentsatzea debekatzearekin egiaren erdia deuseztatzen eta uka- tzen duena gogora baleza dogmatis- tak emanda edukiko luke urratsik zailena.

Adimenzale minorikoea ez da ere- muko zugaitz melar. Basamortuan bertan oso noiztenka ikusten bide da zugaitz bakarrik. Ikusiak diote- nez, palmondo tantaiaak oasietan omen daude. Minoritarra ba, ez ba- karti ez saldoko ere. Oreamen lega- mi. Maitatu ta lagundu egiten ditu anaia eroriak. "Artuemanketa du- gu bizitza", dio Rodríguez Coucei- ro-k. Agitz areago bear luke izan adimenzalearenak. Bizitza lurra- k maneaten beti, ezjakifiaren irakas-

(1) Bai noski emengo sentidu oneta- tik bestelakora. Leadera jaio egiten de- lako otsa dabil nunal. Lantxo onetan, ordea, nik ez darabilt leader (gidari) itza aiurriz edonolako buru edo oillar dire- nai nagokiela. Minoria zuzentzailekoak leader dira, ta naitanalez izango dituzte

jaiotzatiko zenbait joera. Baiña pentsa- mentuaren bitartezkoa delarik bere era- gilletasuna, zuzentzailetasuna, jatorrizko lera ta errezatasuna xede bereziz eta apro- pos landu ostantean iritxiko dute minorita- suna bere baitan egizatzea, ez bestela.

le, aularekin errukior. Biotz bera, ez berekoi. Egia —beretzat eta bes-teontzat— irrikatuaz, idorokunde baten sua piztu ahal dezanean kon-forme guztiontzat pizteko. Onela-koak bear ditugu. Gidatu gaitzate-nak, beraz, gidatu; eta ez zigorka, ganadua bezala, gobernatu. Ez goi goitik leziorik eman.

Adimena alare,elkorregi zaio gaz-teari. Gaztea berez buru baiño bio-tzago da, ta zuzendua balitz eder-ki lanegiten du. Bestela gutxi. Orainaldian batez ere, ainbeste senti-mentalismuko soroan gazteri min-beratu bat erne baida, oifetatik bu-ruraino biotza soillik duena, ta ez sanoegia, auxe.

Onen bitartez, adimenaren aldean sentimentua ikaragarri azi da, ta munstroak biurtu gaituzte. Sobran-te genuenetik erregalatu digute, fal-ta zitzaigunetik genuentxoak kendu. Adimen koxkor baten parean senti-mentu indartsu basatia badugu, no-la gobernatu sentimentuen mundu ezinegona?

Ez da gaitza “la puerca razón” edo “la peste de la lógica” esatea. Arrazoimena ostikatu aisa egiten da. Nun aurkitu ordezkaria gero?

Ideologia sendo ta irmea eskatzen dugu gazteok, Euskal errian, ez Hamlet-en itzak, itzak, itzak... Ba ote dugu euskaldunok geure artean minoria gidatzaillerik? Eta kanpo-koak egiazkoak al dira, egiatiak, zintzoak eta ez “gazteen eskuetan utzi ezin ditezkeanetakoak”?

Gure egoera baiño negargarria-

gorik ez legoke baldin ez badugu. Gazteak ez lirake gure izango, ta etorkizuna gazteena da. Etxean ar-girik ez izaki, joan billa kanpora ta... Anarkismua saldu digute zu-zentzaille arrotzak, guk etxekotuak. Moskortu egin dute gazteria pertso-nalidadea ta beste goraiatuegiatz. Ta gero, putza pertsonalidadeak!, ez nortasun ta ez ezer. Batzuek pertsonalidadea goratzen, besteak bizitzaren sentidua ukatzen, nahas-tu egin dute zuzendu ordeaz gazte-ria. Ez ba orain eskuak burura eramán. Gizonak zergatik gutxi dakizki, baiña saiatzen da geiago aurkitu naiez. Ikus beza lehenbi-zi oker oek burubidetu nai dituenak nun duten şustraiá.

Baldintza ta xeapen oen atzetik gidari faltan gaudela esaten ausar-tuko nintzakeala uste dut. Arra-zoiak modu askotakoak izan ditezke. Ta bat, ez eskasena, gaurko bizitza-ren abiadarekin eta iskanbillarekin itota gelditzen dela intelektual mi-noritar oen boza. Alperrik edo in-posable dela zarata infernu onetan otsegitea. Desertuan aldarrikatzea dela. Baiña mundu au, ez da gaz-teak bakarrik egifia.

Or konpon oiek, noan gazteoi egin zaigun akusazio bati bukatu aurre-tik erantzutera.

Gure arteko usuario zahar bati ja-rraituaz, akusazio au ere euskera-ren iraupenaren gairnean jasoa da. Bai baidirudi ez dakigula bestelako gauzetan pentsatzen. “Zelako idaz-tiak irakurtzen dabez? (gazteak),

itaundu da. Zelakoak? Arrapatzen dutena. Ez dituzte "nolanaiko arinkeriak" irakurtzen, ez. Okerra orantxe dago, alare: alegia, dagoen ori ona ez izatean. Liburu on bakoitzeko amar gaizto argitaratzen baidira, ta eun erdipurdiko. Ez gazteok, zaharrak baizik idatzitakoak.

Ez ditugu eskuak garbituko, ezin dugu-ta. Baiña gu arrikatzea gustatzen zaienai Jesus mintzatuko balitzaie, ez ote lukete berriz ere zaharrenetatik asita aldegingo salata-riek? Nik, baezpadare, naiago dut ez salatua, neure burua ez kondentatzeko.

Camus edo Unamuno aotan arturik zeru lurra dantzaeraztea ez da naikoa, bestalde. Zenbait Guardini ta Maritain ditugu?

Gure "oldozkaia" axalekoa omen da politikan, erlijioan, edozertan. Gaztea ifioiz sakontasun aundiko izan ez delakoan gaude. Baiña ez dut onartu nai gaurko gazteak txilibitu utsak geranik, alajaiñetan. Gaurko gazteak ba-du beste noiz-naikoak ainbeste sakontasun. Ondikoz ikusteko dago oietan denetan zaharrak ala nortzuek egin duten geiago. Ez da au desapio bat: fruituak ikusi artean ez juzgurik ariñegi emateko eskabidea baiño.

Beste izkuntza bat, beste oitura batzuek, beste izaera bat geureganatu nai omen ditugu. Orrelaxe da, geureetaz balia ez bagintezke. Binbitartean ez. Gazteok ez gera au ta ori ta urrengoa; gazte **batzuek** dira ori.. Ta itxaro dudanez, gu-

txienak. Ondo ikustekoa baida snobismua zatarra bada ez dela ederrago txobinismua.

Gure Piarres —euskera, Euskal erria— gaixoak eraman dituen pasadizoak. Eta jasateko dituenak, bere gaitza pipiak jo xamaturik egoitea delakoarekin akordatu gaitezen bitartean. (Ikusi denok ikusten dugu, dirudiezez, baiña...) Guk, aurrera bidali nai dugu Piarres ahal dugun moduan, laisterka bixi bixi, erdoiak eskubillatzeko. Ez atzera begiratu, bear dena baiño geiago, Lot-en emaztearena gerta dakiola ez badu nai.

Ez al dira kritika oek gure pentsamentua bera baiño axalekoago?

Idazkera ideiaaren jazkia da, ta ez dago gaizki jazkiak ahal bezanbat txukuntzea. Baiña indarra pentsamentuak du erraietan borborka. Guk bada, JAKIN-eko adiskide gazteok itzen auzian sartzen geranean argi egin ordez kea arrotzen baidugu (ikusia dago, ikusiegia) egin dezagun tratua ixil bat, bakoitzak ahalik obekien eta guztiekin pakean jarduteko. Amar dirade mandamentuak: zergatik amarrok seigarrenean bildu?

Guk ez dugu euskera urrez jantziko. Bai orixe ba-genekielia euskal lorategi batean sarrerarik izango ez dugula! . . . Oстера, ba-dugu euskera plazan ikusteko itxaropena. Nik beintzat ez dut euskera moja sartueraziko, ez diot kastidateko bo-toa egin eraziko.